

Repertoriul jurisprudenței

Hotărârea Tribunalului (Camera a șasea) din 13 septembrie 2018 – Rosneft și alții/Consiliul

(Cauza T-715/14)

„Politica externă și de securitate comună – Măsuri restrictive adoptate având în vedere acțiunile Rusiei de destabilizare a situației în Ucraina – Obligația de motivare – Eroare vădită de apreciere – Dreptul la apărare și dreptul la protecție jurisdicțională efectivă – Acord de parteneriat și cooperare între Uniunea Europeană și Rusia – Dreptul de proprietate – Egalitate de tratament – Proportionalitate – Abuz de putere – Securitate juridică”

1. *Acțiune în anulare – Persoane fizice sau juridice – Acte care le privesc direct și individual – Afectare directă – Criterii – Măsuri restrictive adoptate având în vedere situația din Ucraina – Acte prin care se interzice tuturor operatorilor din Uniune efectuarea anumitor tipuri de operațiuni financiare cu entități stabilite în afara Uniunii deținute în proporție de peste 50 % de o entitate care figurează pe lista entităților vizate de măsurile restrictive – Acțiune formulată de o entitate deținută în proporție de peste 50 % de o entitate care figurează pe aceste liste – Admisibilitate*

[art. 263 al patrulea paragraf TFUE; Decizia 2014/512/PESC a Consiliului, art. 1 alin. (2) lit. (a), (b) și (c) și anexa III; Regulamentul nr. 833/2014 al Consiliului, art. 5 alin. (2) lit. (a), (b) și (c), art. 11 alin. (1) lit. (a) și anexa VI]

(a se vedea punctele 65-68, 70 și 71)

2. *Acțiune în anulare – Persoane fizice sau juridice – Acte normative – Acte care nu presupun măsuri de executare și care îl privesc direct pe reclamant – Noțiunea de măsuri de executare – Criterii – Măsuri de restricționare a exportului care instituie un sistem de autorizare prealabilă – Act care nu presupune măsuri de executare*

(art. 263 al patrulea paragraf TFUE; Regulamentul nr. 833/2014 al Consiliului)

(a se vedea punctele 88-91)

3. *Acțiune în anulare – Condiții de admisibilitate – Persoane fizice sau juridice – Acțiune formulată de mai mulți reclamânți împotriva aceleiași decizii – Calitatea procesuală activă a unuia dintre ei – Admisibilitatea acțiunii în ansamblu*

(art. 263 al patrulea paragraf TFUE)

(a se vedea punctul 92)

4. *Procedură jurisdicțională – Autoritate de lucru judecat – Întindere – Hotărâre preliminară a Curții privind validitatea unui act de drept al Uniunii – Acțiune în anulare care prezintă motive și argumente similare celor invocate în cauza preliminară – Lipsa autorității de lucru judecat a hotărârii Curții – Repartizarea competențelor între Curte și Tribunal – Repunere în discuție de către Tribunal a unor chestiuni de drept soluționate de Curte*

(art. 263 și 267 TFUE)

(a se vedea punctele 96-100)

5. *Acte ale instituțiilor – Motivare – Obligație – Conținut – Măsuri restrictive adoptate având în vedere situația din Ucraina – Restricții la export și privind accesul pe piața de capital a Uniunii – Obligația de a identifica în motivare elementele specifice și concrete care justifică măsura respectivă – Decizie care se înscrie într-un context cunoscut de persoana interesată care îi permite să înțeleagă conținutul măsurii luate în privința sa – Admisibilitatea unei motivări sumare*

[art. 296 al doilea paragraf TFUE; Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, art. 41 alin. (2) lit. (c); Decizia 2014/512/PESC a Consiliului, art. 1 alin. (2) și anexa III; Regulamentul nr. 833/2014 al Consiliului, art. 5 alin. (2) lit. (a), (b) și (c) și anexa VI]

(a se vedea punctele 111, 112, 114, 116, 118, 119, 121-123 și 126)

6. *Dreptul Uniunii Europene – Principii – Dreptul la apărare – Dreptul la protecție jurisdicțională efectivă – Măsuri restrictive adoptate având în vedere situația din Ucraina – Restricții privind accesul la piața de capital a Uniunii – Obligația de comunicare a elementelor incriminatoare – Domeniu de aplicare – Nelegalitate a actului care depinde de proba unei eventuale incidente procedurale a încălcării obligației menționate*

[art. 275 al doilea paragraf TFUE; Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, art. 41 alin. (2) lit. (a) și art. 47; Decizia 2014/512/PESC a Consiliului; Regulamentul nr. 833/2014 al Consiliului]

(a se vedea punctele 128-131, 136-139 și 142)

7. *Dreptul Uniunii Europene – Principii – Dreptul la apărare – Dreptul la protecție jurisdicțională efectivă – Măsuri restrictive adoptate având în vedere situația din Ucraina – Restricții la export – Dreptul de a fi ascultat înaintea adoptării unor astfel de măsuri – Inexistență*

(art. 29 TUE; art. 215 TFUE; Decizia 2014/512/PESC a Consiliului; Regulamentul nr. 833/2014 al Consiliului)

(a se vedea punctul 133)

8. *Politica externă și de securitate comună – Măsuri restrictive adoptate având în vedere situația din Ucraina – Restricții privind accesul la piața de capital a Uniunii – Dreptul la apărare – Comunicarea elementelor incriminatoare – Decizie subsecventă prin care s-a menținut numele reclamantului pe lista persoanelor vizate de aceste măsuri – Lipsa unor motive noi – Încălcarea dreptului de a fi ascultat – Inexistență*

[Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, art. 41 alin. (2) lit. (a); Decizia 2014/512/PESC a Consiliului; Regulamentul nr. 833/2014 al Consiliului]

(a se vedea punctele 144 și 145)

9. *Dreptul Uniunii Europene – Principii – Dreptul la apărare – Măsuri restrictive adoptate având în vedere situația din Ucraina – Restricții privind accesul la piața de capital a Uniunii – Dreptul de acces la documente – Drepturi subordonate unei cereri în acest sens adresate Consiliului – Respectarea unui termen rezonabil*

[Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, art. 41 alin. (2) lit. (a); Decizia 2014/512/PESC a Consiliului; Regulamentul nr. 833/2014 al Consiliului]

(a se vedea punctele 146 și 148)

10. *Politica externă și de securitate comună – Măsuri restrictive adoptate având în vedere situația din Ucraina – Restricții la export și privind accesul pe piața de capital a Uniunii – Control jurisdicțional al legalității – Caracterul adecvat al măsurilor restrictive – Măsuri restrictive care urmăresc un obiectiv legitim al politicii externe și de securitate comună*

(art. 21 TUE; Decizia 2014/512/PESC a Consiliului; Regulamentul nr. 833/2014 al Consiliului)

(a se vedea punctele 156 și 157)

11. *Politica externă și de securitate comună – Măsuri restrictive adoptate având în vedere situația din Ucraina – Temei juridic – Măsuri restrictive prevăzute de o decizie și de un regulament adoptate în temeiul articolului 29 TUE și, respectiv, al articolului 215 TFUE – Competența Consiliului de a adopta măsuri restrictive de înghețare a fondurilor autonome și distincte de cele recomandate de Consiliul de Securitate al Organizației Națiunilor Unite*

(art. 29 TUE; art. 215 TFUE; Decizia 2014/512/PESC a Consiliului; Regulamentul nr. 833/2014 al Consiliului)

(a se vedea punctul 159)

12. *Politica externă și de securitate comună – Măsuri restrictive adoptate având în vedere situația din Ucraina – Temei juridic – Măsuri restrictive prevăzute de o decizie adoptată în temeiul articolului 215 TFUE – Restricții la export și privind accesul pe piața de capital a Uniunii – Necesitatea de a stabili o legătură între întreprinderile afectate de măsurile restrictive și statul rus – Inexistență*

(art. 29 TUE; art. 215 TFUE; Decizia 2014/512/PESC a Consiliului; Regulamentul nr. 833/2014 al Consiliului)

(a se vedea punctele 155, 160 și 161)

13. *Acorduri internaționale – Acordul de parteneriat Comunități-Rusia – Măsuri necesare pentru protecția intereselor esențiale privind securitatea unei părți – Caz de război sau de grave tensiuni internaționale care amenință să se transforme într-un conflict armat – Noțiune – Măsuri restrictive care urmăresc un obiectiv legitim al politicii externe și de securitate comună*

[art. 21 TUE; Acord de parteneriat Comunități-Rusia, art. 99 alin. (1) lit. (d); Regulamentul nr. 833/2014 al Consiliului]

(a se vedea punctul 178)

14. *Acorduri internaționale – GATT – Măsuri necesare pentru protecția intereselor esențiale privind securitatea unei părți – Excepții privind securitatea – Situație de urgență în relațiile internaționale – Noțiune*

(Acordul general pentru tarife și comerț, art. XXI; Decizia 2014/512/PESC a Consiliului; Regulamentul nr. 833/2014 al Consiliului)

(a se vedea punctele 180-182)

15. *Politica externă și de securitate comună – Măsuri restrictive adoptate având în vedere situația din Ucraina – Restricții la export – Restricție a dreptului de proprietate și a dreptului la libera exercitare a unei activități economice – Încălcarea principiului proporționalității – Inexistență*

[Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, art. 16 și 17 și art. 52 alin. (1); Decizia 2014/512/PESC a Consiliului; Regulamentul nr. 833/2014 al Consiliului, art. 11]

(a se vedea punctele 203-208 și 210)

16. *Politica externă și de securitate comună – Măsuri restrictive adoptate având în vedere situația din Ucraina – Restricții la export și privind accesul pe piața de capital a Uniunii – Control jurisdicțional al legalității – Caracterul adecvat al măsurilor restrictive – Măsuri restrictive care urmăresc un obiectiv legitim al politicii externe și de securitate comună*

(art. 21 TUE; Decizia 2014/512/PESC a Consiliului; Regulamentul nr. 833/2014 al Consiliului)

(a se vedea punctele 209 și 217)

17. *Acțiune în anulare – Motive – Abuz de putere – Noțiune*

(a se vedea punctul 216)

18. *Politica externă și de securitate comună – Măsuri restrictive adoptate având în vedere situația din Ucraina – Restricții la export și privind accesul pe piața de capital a Uniunii – Impunerea de către un stat membru a unor sancțiuni penale în cazul încălcării dispozițiilor Regulamentului nr. 833/2014 – Încălcarea principiilor securității juridice și preciziei legii aplicabile – Inexistență – Condiții*

(Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene art. 49; Decizia 2014/512/PESC a Consiliului; Regulamentul nr. 833/2014 al Consiliului)

(a se vedea punctele 225,226, 228-231 și 235)

Obiectul

Cerere întemeiată pe articolul 263 TFUE și având ca obiect anularea articolului 1 alineatul (2) literele (b)-(d), a articolului 1 alineatul (3) și a anexei III la Decizia 2014/512/PESC a Consiliului din 31 iulie 2014 privind măsuri restrictive având în vedere acțiunile Rusiei de destabilizare a situației în Ucraina (JO 2014, L 229, p. 13), astfel cum a fost modificată prin Decizia 2014/659/PESC a Consiliului din 8 septembrie 2014 (JO 2014, L 271, p. 54), prin Decizia 2014/872/PESC a Consiliului din 4 decembrie 2014 (JO 2014, L 349, p. 58), prin Decizia (PESC) 2015/971 a Consiliului din 22 iunie 2015 (JO 2015, L 157, p. 50), prin Decizia (PESC) 2015/2431 a Consiliului din 21 decembrie 2015 (JO 2015, L 334, p. 22), prin Decizia (PESC) 2016/1071 a Consiliului din 1 iulie 2016 (JO 2016, L 178, p. 21) și prin Decizia (PESC) 2016/2315 a Consiliului din 19 decembrie 2016 (JO 2016, L 345, p. 65), precum și a articolului 3, a articolului 3a, a articolului 4 alineatele (3) și (4), a anexei II, a articolului 5 alineatul (2) literele (b)-(d), a articolului 5 alineatul (3), a anexei VI și a articolului 11 din Regulamentul (UE) nr. 833/2014 al Consiliului din 31 iulie 2014 privind măsuri restrictive având în vedere acțiunile Rusiei de destabilizare a situației în Ucraina (JO 2014, L 229, p. 1), astfel cum a fost modificat prin Regulamentul (UE) nr. 960/2014 al Consiliului din 8 septembrie 2014 (JO 2014, L 271, p. 3), și prin Regulamentul (UE) nr. 1290/2014 al Consiliului din 4 decembrie 2014 (JO 2014, L 349, p. 20)

Dispozitivul

- 1) Respinge acțiunea.
- 2) Obligă PAO Rosneft Oil Company, RN-Shelf-Arctic OOO, AO RN-Shelf-Far East, RN-Exploration OOO și Tagulskoe OOO să suporte, pe lângă propriile cheltuieli de judecată, pe cele efectuate de Consiliul Uniunii Europene.
- 3) Comisia Europeană și Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord suportă, fiecare, propriile cheltuieli de judecată.